

FYLKESMANNEN I TELEMARK

Landbruksavdelingen

Saksbehandler

Bob Gottschal

Tlf 35 58 62 70

Vår dato 11.12.2003

Vår ref 2003/8316

E-post bob.gottschal@fm-te.stat.no

Deres ref 28.10.2003

Arkivnr 531.0

Landbruksdepartementet

Postboks 8007 Dep

0030 Oslo

2003	2997	138
		ASR/BS
TIN	486	

Høringsuttalelse fra Telemark til forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket og forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Sammendrag

Som en hovedkonklusjon vil vi trekke fram følgende punkter, som blir utdypet nærmere i dette brevet:

- Krever en bedre samordning av de to forskriftene
- Ber om en mer "robust" skogforskrift som kan gi handlingsrom til kommunene
- Begge forskriftene trenger retningslinjer
- Krever avklaring på spørsmål som er reist

Innledning

Vi mener det er feil å definere dokumentene som forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket og forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, da dette forvirrer i forhold til innarbeidet tradisjon om at jordbruk + skogbruk = Landbruk.

Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er dekkende tittel.

Det er en påfallende ulikhet mellom forskriftene på skogsida og på jordbrukssida.

Jordbruksforskriften sier i §8 at kommunen skal fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. En slik formulering finnes ikke i skogforskriften. Dette mener vi er uheldig fordi her må kommunen utforme sine egne strategier for landbrukspolitikken for jordbruksdrift, mens de ikke behøver å gjøre det for skogdrift. Dette er også uheldig fordi formålsparagrafene i begge forskriftene har lik ordlyd med tanke på å ta hensyn til lokale prioriteringer og tilpasninger.

Forskriftene bærer preg av en for dårlig samordning. Skogbruksforskriftens §4.3 er et klart eksempel på det. I §4.3 legges det begrensning på bruk av skogmidler på den måten at kommunen ikke kan bevilge skogmidler dersom det kan tas over forskriften til landbruket. Det er etter vår oppfatning unødvendig med slike forbehold fordi kommunen selv kan bestemme fritt over både skogbruks- og jordbruksmidler. Det samme gjelder for formuleringen i §2.1 i skogbruksforskriften.

Vi mener det er svært uheldig som det er gjort i høringsbrevet, å avgrense bruken av midlene i kommunene til maks 50 % av skogrammen. Dette er helt uhåndterlig for kommunene. Det er også uheldig at forskriften for skog avskjærer kommunene fra å prioritere tilskudd til planting, såing og drift i bratt terreng.

Forskriftene bidrar til vesentlig rasjonalisering mht søknad, saksbehandling og kontroll, men det forutsettes at dette følges opp med retningslinjer enten utarbeidet av LD, fylkesmann eller kommunene. Spesielt nevnes behov for retningslinjer for byggeplan, arbeidsbeskrivelse og prosjekteringsplan for skogsveger, kostnadsfordeling mellom interessenter, prioritering/fastsettelse av tilskuddsprosent og retningslinjer for kontroll av resultat og vedlikehold. . Videre vil vi nevne at kommune må samarbeide med den fylkeskommunale kulturminneforvaltningen når det gjelder kulturminner generelt og freda- og verneverdige bygninger spesielt. Også innenfor området tekniske miljøtiltak er det behov for en presisering for hva som faller inn under formålet.

Om forskrift spesielle miljøtiltak i landbruket

Fylkesmannen i Telemark har kommentarer til følgende paragrafer i høringsutkastet til denne forskriften:

Formålsparagraf §1

Vi mener det er bra at formålsparagrafen har en romslig formulering når det skrives "...utover det som kan forventes gjennom vanlig landbruksdrift". Vi mener det likevel vil være behov for kommentarer om hva som forstås med dette.

Vilkår §3

Her er det spørsmål om prosjekter der det offentlige har eierinteresser. Dette punktet er uklart og det bør settes opp en liste med de som er berettiget tilskudd.

Tilskudd til kulturlandskapstiltak og forurensingstiltak §5

Formuleringen "miljøverdiene i landskapet" brukes her. Vi tolker formuleringen dit hen at bygninger innbefattes her. I den sammenhengen må det her presiseres at kommunen må samarbeide med fylkesmannens miljøvernavdeling når det gjelder tiltak innenfor båndlagte områder. Videre må kommunene samarbeide med den fylkeskommunale kulturminneforvaltningen når det gjelder kulturminner generelt og freda- og verneverdige bygninger spesielt.

Tilskudd nevnt i §4 og §5

Tilskudd kan gis på grunnlag av budsjetterte kostnadsoverslag.

Her introduseres et nytt begrep i forskriften som trenger en forklaring. Vi mener det er forskjell mellom budsjetterte kostnader og kostnader som kan godkjennes for tilskudd. Ikke alt som tas med i budsjettet kan godkjennes!

Vi foreslår bruk av begrepet godkjent kostnadsoverslag. Dette er et innarbeidet begrep samtidig som det indikerer at kommunen kvalitetssikrer kostnadsoverslaget.

Søknad og søknadsfrist §6

Formuleringen om miljøplan og henvisning til fotnote er upresis. Henvisningen kan tyde på at forskrift om miljøplan sier noe om hvilken type tiltak det er som krever miljøplan. Miljøplan forskriften knytter miljøplan trinn 2 opp mot særskilte miljøformål i jordbruket.

Formuleringene her er uklare og bør presiseres.

Tiltak skal etter vår oppfatning ikke være igangsatt eller gjennomført før søknaden er behandlet (eller i det minste mottatt). Midlene bør stimulere til nye tiltak! Jf. formuleringene i STILK-forskriften §4. En bør holde fast på prinsippet at det skal gis tillatelse, ikke tilgivelse. Slik er det også i saker etter Plan- og bygningsloven.

Utbetaling §7

Det må være viktig å unngå at tilskuddsmidler forskutteres. Utbetaling av tilskuddsmidler må skje i forhold til utført arbeid. Det er mye vanskeligere å kreve tilbakebetaling i etterkant.

Formuleringene i utkast til forskriften er etter vår oppfatning upresis.

Administrasjon, dispensasjon og klage §8

Her er det uklart ordbruk som bidrar til begrepsforvirring.

Etter vår oppfatning må kommunen lage både overordnede *strategier* for prioritering av søknader og *retningslinjer* for bruk av pengene.

Om forskrift nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Høringsbrevet

Landbruksdepartementet skriver i sitt høringsbrev at det i tildelingsbrevet vil bli anmerket at det ikke kan gis mer enn 50 % av skogmidlene til vegbygging. Vi mener klart at denne begrensningen må tas vekk. En slik begrensning vil skape store problemer for de kommuner som enkelte år har stor aktivitet knyttet til nybygging/ombygging av skogsveger i forhold til andre skogbrukstiltak. Historisk svinger skogsvegaktiviteten i den enkelte kommune mye fra år til år.

Begrensningen er i tillegg ulogisk, da kommunene vil få sine midler i en felles pott, og dermed ikke vite hva 50 % skal regnes av. Konsekvensen vil måtte bli usikkerhet om hvordan midlene skal disponeres, og føre til dårlig kommunikasjon og manglende forutsigbarhet for næringsutøverne.

Den eneste praktikable måten å avgrense tilskuddsbruken til vegbygging på er å gjøre dette på fylkesnivå!

Fylkesmannen i Telemark har kommentarer til følgende paragrafer i høringsutkastet til denne forskriften:

Kap. 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 Formål

Bra formålsparagraf, bidrar til fleksibel bruk av tilskudd. Vi mener imidlertid at 10 dekar er altfor lav grense, og at nivået bør heves til 50 eller 100 dekar. Det er i den forbindelse viktig at slike grenser harmoneres med andre forskrifter, som f.eks. *forskrift om bruk m.v. av skogavgift* og *forskrift om tilskudd til miljøtiltak i skog*.

Kap. 2 Tilskudd til skogkultur

§ 2-1 Generelt

For å stimulere til oppbygging av kvalitetsskog kan det gis tilskudd til skogkultur og andre kvalitetsfremmende tiltak. Det kan imidlertid ikke gis tilskudd til skogplanting og såing.

Siden hovedhensikten med denne forskriften er å stimulere til oppbygging av kvalitetsskog er det ulogisk at planting og såing er unntatt fra å være tilskuddsberettiget. Stor utgangstetthet i skogbestandene er en forutsetning for kvalitetsproduksjon og skogens fremtidige verdiutvikling.

Skogbruket har størst inntektsmulighet på de beste bonitetene hvor foryngelsesforholdene ofte er vanskelige som følge av konkurranse fra gras og urter. På slike arealer vil planting være nødvendig for å sikre optimal tetthet og fremtidig kvalitetsproduksjon. Dette følges logisk opp i §6 i fremlegg til ny skoglov og presiseres ytterligere i fremlegg til foryngelsesforskrift.

For at skoglov og tilhørende forskrifter skal harmonere er det absolutt nødvendig at planting og såing sidestilles med øvrige kvalitetsfremmende tiltak.

Planting som tiltak etter snauhogst i skogstrøk må ikke sammenblandes med problematikk knyttet til skogreisingstrøkene.

Forskriften gir med denne paragrafen åpning for et bredt spekter av skogbehandling, alt fra skjøtsel til kulturminner. Vi mener det er en fare at den tradisjonelle skogbruksnæringa med dette vil få en betydelig konkurranse om midler i urbane områder.

Kapittel 3 Tilskudd til vegbygging

§ 3-2 Vilkår

Positivt at det kan gis tilskudd til Veger godkjent etter "Plan og bygningslovens bestemmelser". Det er viktig med krav om byggeplan. Vi ser det som en fordel at vedlikehold er satt som vilkår.

Kapittel 4 Tilskudd til miljøtiltak i skog

§ 4-3 Tilrettelegging for friluftsliv

Forskriften gir med dette åpning for et bredt spekter av skjøtselstiltak. Vi mener det er en fare at den tradisjonelle skogbruksnæringa med dette vil få en betydelig konkurranse om midler i urbane områder. Vi mener derfor at denne paragrafen kan fjernes, da de gode tiltakene vil være dekket av § 4-1.

Kapittel 5 Tilskudd til andre tiltak i skogbruket

§ 5-1 Taubane

Det er uheldig at det spesifikt er nevnt at det ikke kan gis tilskudd til taubane.

Begrunnelse: Bruk av taubane kan ved god planlegging og gjennomføring gi god miljømessig gevinst i forhold til å anlegge tett traktorvegnett eller kostbart skogsbilvegnett. Unødvendig tett vegnett kan skape unødvendig stor erosjonsfare i bratte lier. Det er også viktig å stimulere til opprettholdelse av et profesjonelt miljø på taubanesiden her i landet. Evt. negative følger av taubanedrifter vil bli eliminert bort gjennom ulike miljøregistreringer, vilkår om hensyn til miljø og generelt høynet kunnskapsnivå og holdninger til miljø i skogbruket.

§ 6-1 Søknad og saksbehandling

For den framtidige saksbehandlingen er det svært viktig at det lages gode skjemaer med utfyllende retningslinjer slik at tiltakene kan gis en grundig vurdering mht. kostnader, miljøverdier og andre elementer som har betydning for søknaden. Det må i dette arbeidet legges vekt på de endringer som har skjedd i næringa og i regelverket siden forrige versjon.

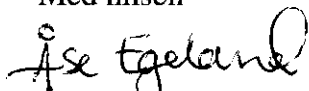
I forbindelse med tilskuddsutbetalinger har det vært en del diskusjon omkring hvilke kostnader som kan inngå i tilskuddsgrunnlaget. Formuleringen "Utgifter til planlegging av tiltak kan inngå i tilskuddsgrunnlaget" er lite klargjørende. Retningslinjer i forhold til påslag for planlegging og administrasjon (tidligere kunne slike utgifter utgjøre inntil 15 % av lønnskostnadene), sosiale utgifter, kjøring, verdsetting av eget arbeid m v etterlyses.

Kap. 7 Avsluttende bestemmelser

§ 7-1 Opplysningsplikt og kontroll

Bra avklaring vedr. ansvar for kontroll, men det står at "Det er fastsatt særskilte retningslinjer for resultatkontroll i skogbruket." Det bør her også så at det kan fastsettes slik at det blir mer tidløst dersom eksisterende rutiner/retningslinjer endres.

Med hilsen

Ase Egeland
landbruksdirektør

Bob Gottschal
overingeniør